

Utrikesutskottet

Nordiska rådet Finlands delegation verksamhetsberättelse 2014

INLEDNING

Remiss

Nordiska rådet Finlands delegation verksamhetsberättelse 2014 (B 13/2015 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande för Finlands delegation i Nordiska rådet Juho Eerola
- chef för sekretariatet för nordiskt samarbete Kari Kahiluoto, utrikesministeriet
- råd för internationella ärenden Mari Herranen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

De nordiska länderna bildar en gemenskap som bygger på delade värderingar, förhållningssätt, historia och traditioner och på ett inarbetat, vardagsnära samarbete på många plan. Känslan av samhörighet mellan länderna är stark, liksom det inbördes förtroendet. De i många stycken konvergerande intressena är likaså en sammanbindande faktor. Den nordiska passfriheten, som infördes redan på 1950-talet, är ett av många uttryck för gemenskapen och de okomplicerade inbördes relationerna.

Det nordiska samarbetet och den nordiska samhörigheten har en djupgående betydelse för Finland och Finlands säkerhet. Finlands nordiska identitet utgör fortsättningsvis en oersättlig hörnsten för Finlands ställning på det internationella planet, och dess säkerhetspolitiska betydelse har klarnat efter den senaste tidens händelser, däribland Ukrainakrisen.

Under det kalla kriget låg utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik i hög grad utom räckvidden för det nordiska samarbetet. De senaste åren är det just detta område som utvecklats mest. Utskottet har tidigare konstaterat att mervärdet av det nordiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet blir allt tydligare (UtUB 1/2013 rd, UtUB 15/2014 rd). Det är viktigt att möjligheterna till samarbete utnyttjas konsekvent för att stärka Finlands säkerhet.

Nordiska rådets ordförandeland Sverige lyfte som huvudtema fram Norden i Europa – Europa i Norden, 200 år av nordisk fred samt ett hållbart utnyttjande av naturresurser. Vidare betonades ett

Betänkande UtUB 3/2015 rd

effektivare främjande av det nordiska EU-samarbetet. Vid rådets temasessioner (Akureyri i april och Stockholm i oktober 2014) behandlades det nordiska samarbetet inom utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik.

Den utvecklingsvision som godkändes under Finlands ordförandeskap i Nordefco 2013 siktar till en etablerad politisk och militär dialog och etablerat informationsutbyte senast 2020. Samarbetet ska utgöra ett naturligt element i ländernas förmåge- och materiellprojekt. Likaså förväntas ökat samarbete inom utbildning och övning, sharing och pooling av resurser samt inom livscykelunderhåll av försvarsmateriel.

Utskottet menar att den utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska debatten i Nordiska rådet kan bidra till att målen i Nordefcos vision för 2020 nås. Utskottet upprepar sin ståndpunkt (UtUB 1/2013 rd, UtUB 15/2014 rd) att det är viktigt att parlamentariker deltar i att förtäta den nordiska utrikes- och försvarspolitik.

Läget i Ukraina togs upp som extra tema på temasessionen i april 2014 och rådet antog ett uttalande som fördömde annekteringen av Krim till Ryssland med påpekande om att den strider mot Ukrainas grundlag och mot internationell rätt. Under temasessionen betonades betydelsen av att stödja demokratiutvecklingen i Ukraina. Det är viktigt att fortsätta dialogen med ryska parlamentariker och andra involverade för att nå konstruktiva lösningar.

Nordiska rådet har haft ett nära och omfattande samarbete med Ryssland i över tjugo år. Det är ytterst beklagligt att de ryska myndigheterna har inskränkt rådets möjligheter att verka i Ryssland. Som en följd av det har verksamheten reducerats kraftigt. Utskottet understöder rådets strävan att hålla kvar verksamheten åtminstone på en miniminivå i S:t Petersburg och Kaliningrad.

Under 2014 fokuserade rådet bland annat på att förnya och effektivisera verksamheten. Ett viktigt mål i reformarbetet är att stärka den nationella kopplingen. Utskottet har tidigare (UtUB 15/2014 rd) uttryckt sitt gillande över rådets beslut om att verkställa rekommendationerna i syfte att höja effektiviteten. Det är viktigt att Finlands delegation i Nordiska rådet säkerställer Finlands inflytande genom att så aktivt som möjligt delta i rådets utskottssammanträden. Utrikesutskottet är för sin del redo att stärka kontakten med Finlands delegation för att förbättra informationsutbytet. Det kan till exempel ske genom att delegationen hörs också vid andra tillfällen än i samband med behandlingen av verksamhetsberättelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.

Betänkande UtUB 3/2015 rd

Helsingfors 11.11.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Antti Kaikkonen cent
medlem Sirkka-Liisa Anttila cent
medlem Paavo Arhinmäki vänst
medlem Tiina Elovaara saf
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Antti Rinne sd
medlem Veera Ruoho saf
medlem Jutta Urpilainen sd
medlem Stefan Wallin sv
medlem Ben Zyskowicz saml
ersättare Mika Raatikainen saf
ersättare Mikko Savola cent.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonen.